ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความหมายและคุณค่าของชีวิตในนิเวศลุ่มลึก ตามทัศนะของอาร์เน นาสส์

ผู้เขียน

นางสาวกานมณี ภู่ภักดี

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ คร.สมหวัง แก้วสุฟอง ประธานกรรมการ อาจารย์ คร.ประมวล เพ็งจันทร์ กรรมการ อาจารย์ ชัชวาล ปุญปัน กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "ความหมายและคุณค่าของชีวิตในนิเวศลุ่มลึกตามทัศนะของอาร์เน นาสส์" มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายและคุณค่าของชีวิตในนิเวศลุ่มลึก โดยเฉพาะในประเด็นความ หมายของคำว่า "ตัวตน" "ความสัมพันธ์" "คุณค่า" และ "จุดมุ่งหมายของชีวิต" ตามทัศนะของอาร์เน นาสส์ โดยศึกษาแนวความกิดทางปรัชญาและศาสนาที่มีอิทธิพลต่ออาร์เน นาสส์ และวิพากษ์ทัศนะ ที่มีการให้ความหมายและคุณค่าในทิศทางตรงกันข้าม รวมทั้งนำมาประยุกต์เข้ากับระบบเศรษฐกิจ การเมืองและวิถีการดำรงชีวิตที่ปรากฎอยู่สังคมในปัจจุบัน

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า นาสส์ให้ความหมายของคำว่า "ตัวตนที่ไม่แบ่งแยกออกจาก สรรพชีวิต" โดยเขาใช้คำว่า ตัวตนแห่งธรรมชาติ หรือตัวตนเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นทัศนะที่ได้รับมาจาก ความหมายของตัวตนทางรหัสยนัย เช่น ตัวตนแห่งจักรวาล อาตมัน ตัวตนทางจิตวิญญาณ หรือ ความหมายของตัวตนที่กอดเกี่ยวสรรพชีวิตเข้าไว้ร่วมกันทั้งหมด ทั้งโลก ทั้งจักรวาล และธรรมชาติ ทั้งสิ่งที่เรานิยามว่ามีชีวิตและไม่มีชีวิตต่างไม่ได้มีอยู่อย่างแยกขาดจากกัน โดยปรากฏอยู่ในทัศนะ ของคานธี สปิโนซา และเซนเป็นสำคัญ

นาสส์ให้ความสำคัญกับ "ความสัมพันธ์ภายใน" โดยแสดงให้เห็นว่าสรรพสิ่งมีปฏิสัมพันธ์ ถึงกัน "ทั้งหมดคือหนึ่งเดียว" ในข่ายใยแห่งความสัมพันธ์ที่แต่ละสิ่งไม่อาจแยกขาดจากกันได้ ซึ่ง เชื่อมโยงกับ "คุณค่าที่สรรพสิ่งต่างมีอยู่ในตัวเอง" จุดมุ่งหมายของชีวิตจึงอยู่ที่ "การประจักษ์แจ้งใน ตัวตนที่แท้" ซึ่งจะโยงกลับไปสู่การหยั่งรู้ถึงตัวตนแห่งธรรมชาติ

นาสส์พบว่า ความหมายและคุณค่าของชีวิตแต่ละคนจึงแตกต่างกันไป เพราะธรรมชาติคือ ความหลากหลาย ซับซ้อน และเชื่อมโยงเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุและปัจจัย นาสส์จึงเสนอให้แต่ละ คนค้นหาความหมายของชีวิตด้วยตัวเอง ตามพื้นฐานทางปรัชญาหรือศาสนาที่แตกต่างกัน เพราะภูมิ ธรรมปัญญาที่สำนึกขึ้นภายในจิตอย่างแท้จริงเท่านั้นที่จะสร้างตัวตนที่ถึงพร้อม และสามารถเลือก วิถีการดำรงชีวิตได้อย่างสมดุลท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของชีวิต

Thesis Title Meaning and Value of Life in Deep Ecology

Through Arne Naess's Perspective

Auther Miss Kanmanee Phoophakdee

Degree Master of Art (Philosophy)

Thesis Advisory Committee Lecturer Dr. Somwang Kaewsufong Chairperson

Lecturer Dr. Pramuan Pengchan Member

Lecturer Chatchawal Poonpun Member

Abstract

This research explores the meaning and value of life in Deep Ecology through Arne Naess's perspective, especially the meaning of "Self", "Relation", "Value", and "Aims of Life" and presents philosophical and religious applications which reflect Naess's conception of life, criticizes a binary model of opposing elements, and applies these ideas to the current economical and political system and the ways of living.

From this research, Naess presents his meaning of Self as "undivided-Self from all forms of being", which he calls "Ecological Self" which derived from the conception of Universal Self, Atman, Spiritual Self in mystical sense, or the Self embracing every forms of life, Earth, Cosmos, and whole Nature, the so-called living and non-living beings, especially as reflected in the wisdom of Gandhi, Spinoza, and Zen Buddhism.

Naess places emphasis on "Internal Relation" to clarify the inter-related whole, "All is one", that everything is connected in the networks or fields of relations in which things participate

and from which they can not be isolated, which is connected to "Intrinsic Value". The aim of Life thus "Self-realisation", effecting back to the Ecological Self.

Naess found that the Meaning and Value of Life is depend on each person because Nature is diversity, complexity and interrelation in uncertain causes and effects. That is why Naess suggests one should discover ones own meaning and value of life, depending on differences in philosophical and religious orientation. Only the Ecosophy (their own wisdom), which is explicitly insight one's conscious mind will rebuild Mature Self in the widest and deepest sense, as well as the Self-determination to choose one's living in a harmonious way through various changes in life.

